

Białowieża

Czas na żubra na polanie

Na mapie Białowieży zaznaczono punkty kontrolne (PK), do których zadane zostały pytania. Odpowiedzi na pytania, jako potwierdzenia PK, należy dostarczyć do organizatora.

Pochodzenie słowa **Białowieża** nie jest do końca znane. Jedni uważają, że pochodzi ono od białej wieży zamku myśliwskiego wielkich książąt litewskich, natomiast inni twierdzą, że termin ten wywodzi się od tutejszego lasu, który rzekomo uważano za bardziej świetlisty niż gdzie indziej. W XV wieku **Puszcza Białowieska** została przez Władysława Jagiełłę uznana za prywatną i chronioną własność króla. Skarby puszczy przeznaczone były jedynie dla dworu królewskiego, więc nie było dozwolone polowanie ani inne formy korzystania z lasu. Była to pierwsza odnotowana forma ochrony puszczy jako szczególnie cennego obszaru. Źródłem do tego, by mówić o 600-leciu ochrony są najstarsze odnalezione w kronikach Jana Długosza zapisy z 1409 roku, odnoszące się do słowa Białowieża, potwierdzające królewski status puszczy: „Skoro była królewska, była chroniona, oznaczano to na przykład, że zwykła osoba nie mogła tam wejść, wycinać, polować, były służby leśne”.

Długość trasy: ok. 3 km

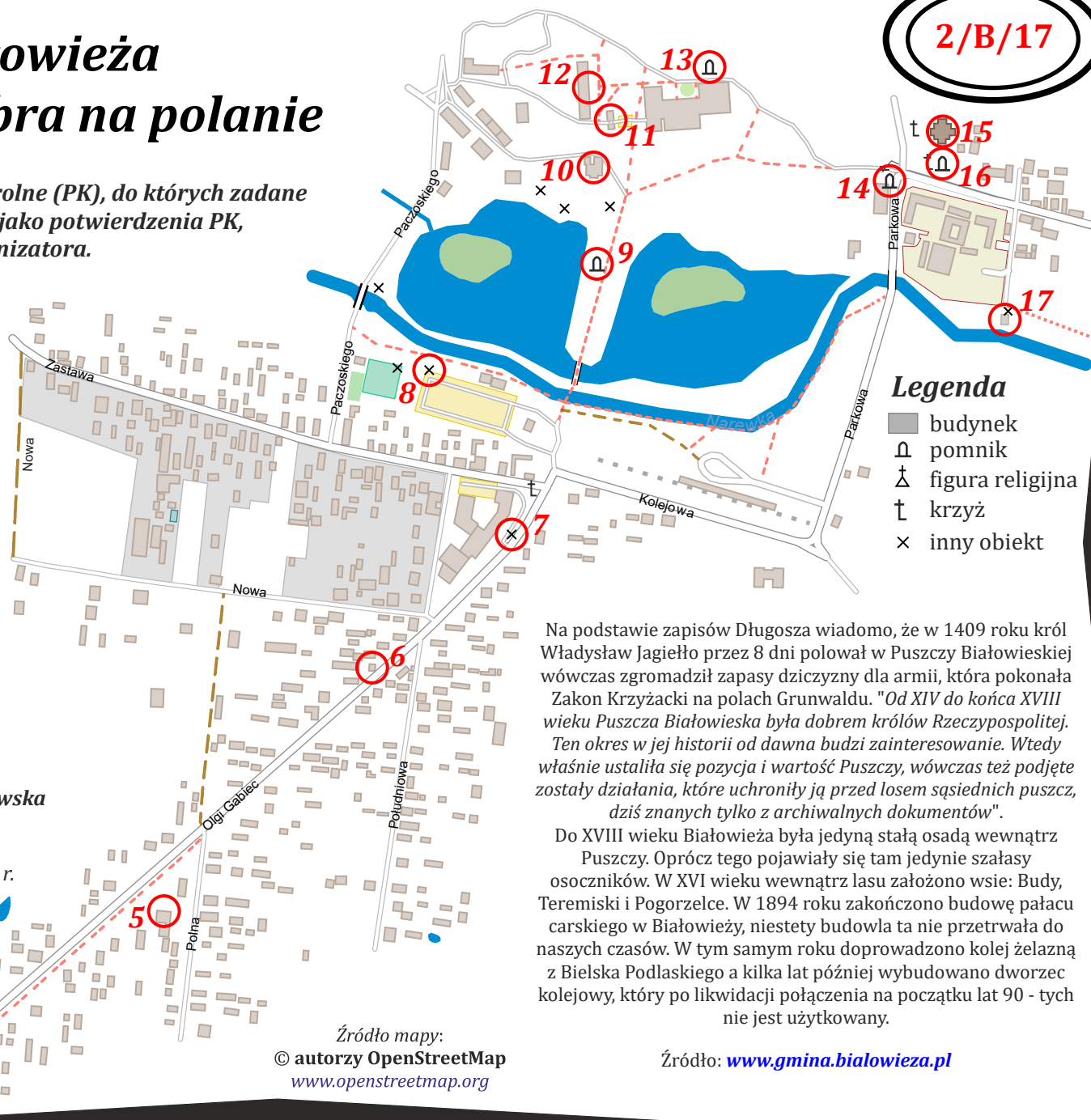
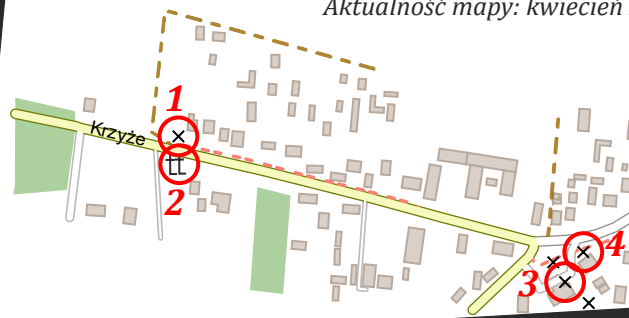
Liczba PK: 17

Opracowanie: **Zuzanna Malanowska**

Współpraca: **Dariusz Walczyzna**

Barbara Szmyt

Aktualność mapy: kwiecień 2017 r.

2/B/17

- Legenda**
- budynek
 - ⊕ pomnik
 - ⚡ figura religijna
 - † krzyż
 - × inny obiekt

Na podstawie zapisów Długosza wiadomo, że w 1409 roku król Władysław Jagiełło przez 8 dni polował w Puszczy Białowieskiej wówczas zgromadził zapasy dziczyzny dla armii, która pokonała Zakon Krzyżacki na polach Grunwaldu. "Od XIV do końca XVIII wieku Puszcza Białowieska była dobrem królów Rzeczypospolitej. Ten okres w jej historii od dawna budzi zainteresowanie. Wtedy właśnie ustaliła się pozycja i wartość Puszczy, wówczas też podjęte zostały działania, które uchroniły ją przed losem sąsiednich puszczy, dziś znanych tylko z archiwalnych dokumentów".

Do XVIII wieku Białowieża była jedyną stałą osadą wewnątrz Puszczy. Oprócz tego pojawiały się tam jedynie szałas osoczników. W XVI wieku wewnątrz lasu założono wieś: Budy, Teremiski i Pogorzelce. W 1894 roku zakończono budowę pałacu carskiego w Białowieży, niestety budowla ta nie przetrwała do naszych czasów. W tym samym roku doprowadzono kolej żelazną z Bielska Podlaskiego a kilka lat później wybudowano dworzec kolejowy, który po likwidacji połączenia na początku lat 90 - tych nie jest użytkowany.

Źródło mapy:
© autorzy OpenStreetMap
www.openstreetmap.org

Źródło: www.gmina.bialowieza.pl

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (2/B/17)

PK 1	<i>Geograficzny środek Puszczy Białowieskiej.</i>
	Jakie miejscowości spoza Polski wymieniono na mapie?
PK 2	<i>Krzyże przydrożne.</i>
	Jaka data widnieje na ciemniejszym krzyżu?
PK 3	<i>Galeria Trunków Wschodu.</i>
	Co stoi przed wejściem do budynku?
PK 4	<i>Drewniany dom - apartamenty do wynajęcia (ul. Olgi Gabiec 71).</i>
	Jaka data jest na rzeźbie przed budynkiem?
PK 5	<i>Malarstwo Tamary Tarasiewicz, światowej sławy malarki, od 1996 r. mieszkającej w USA. W Białowieży znajduje się galeria jej twórczości.</i>
	Jakie muzeum się tu znajduje?
PK 6	<i>Przykład architektury Podlasia - pokoje „Dom pod bocianem” (ul. Olgi Gabiec 14).</i>
	Ile bocianów znajduje się w gnieździe?
PK 7	<i>Hotel Żubrówka.</i>
	Ile żubrów stoi przed wejściem?
PK 8	<i>Stawy przy Parku Pałacowym powstałe pod koniec XIX w. Stanowisko ścieżki przyrodniczej.</i>
	Jakie ssaki przedstawiono w księdze?
PK 9	<i>Obelisk wykonany z białego piaskowca jest najstarszym zabytkiem Białowieży. Wystawiony w latach 50-tych XVIII w. dokumentuje historyczne polowanie króla Augusta III Sasa z dnia 27 września 1752 r.</i>
	Jakie słowa wykuto po: „Ober Forster...”?
PK 10	<i>Dworek Gubernatora Grodzieńskiego wzniesiony w 1845 r. Dziś pełni funkcję budynku naukowego Białowieskiego Parku Narodowego.</i>
	Ile kominów posiada ten obiekt?
PK 11	<i>Brama pałacowa - jeden z niewielu fragmentów, które pozostały po wybudowanym w latach 1889-1894 pałacu carskim.</i>
	Ile jest stopni na górę bramy? (patrząc na bramę od strony budynku muzeum)
PK 12	<i>Budynek starej stajni na 40 koni, które przywożono do Białowieży specjalnym pociągiem tuż przed przyjazdem na polowanie cara z rodziną i gośćmi lub wielkich księżąt rosyjskich.</i>
	Szlaki jakich kolorów mają początek na tym budynku?
PK 13	<i>Kamień pamiątkowy z napisem: „Prastara puszczo trwaj wiecznie w swojej potędze i pięknie i ucz nas jak kochać ojczystą przyrodę”.</i>
	Kto ufundował ten kamień?
PK 14	<i>Głaz pamiątkowy poświęcony Adamowi Loretowi – twórcy współczesnego leśnictwa.</i>
	Ile żołądźi jest na tablicy?
PK 15	<i>Cerkiew św. Mikołaja wzniesiona w latach 1894–1897. Jako jedyna w Polsce posiada ceramiczny ikonostas z kolorowej majoliki.</i>
	Ile okrągłych okien znajduje się od strony parkingu?
PK 16	<i>Głaz narzutowy.</i>
	Co bohaterom o wolność?
PK 17	<i>Wieża widokowa na Dolinę Narewki.</i>
	Ile ukośnych słupów/bali wspiera wieżę?

Odpowiedzi należy przestać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły TRInO.

trino.pttk.pl